

Náhrada škody

V rozsahu, v jakém sám poškozený přispěl ke škodlivému následku, je vyloučena odpovědnost škůdce. Spočívají-li příčiny vzniku škody na obou stranách, je třeba určit vzájemný vztah mezi jednáním či opomenutím poškozeného a porušením povinností škůdce, za něž nese odpovědnost, a stanovit podíl odpovědnosti každého z nich. Otázka existence příčinné souvislosti je otázkou skutkovou, právní posouzení příčinné souvislosti spočívá ve stanovení, mezi jakými skutkovými okolnostmi má být její existence zjišťována. Zvažovat je třeba veškeré příčiny, které se na vzniku škody podílely, přičemž příčinou vzniku škody může být jen ta okolnost, bez níž by ke škodnému následku nedošlo, i když nemusí jít o příčinu jedinou, nýbrž o jednu z příčin, avšak podstatnou, která se spolupodílí na nepříznivém následku, o jehož odškodnění jde.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 25 Cdo 5453/2015, ze dne 26.7.2016)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce Z. K., zastoupeného opatrovnici G. K., právně zast. JUDr. M.C., advokátkou se sídlem v P., proti žalovanému JUDr. J. J. S., zastoupenému JUDr. R.K., advokátem se sídlem v B., o náhradu škody, vedené u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 31 C 164/2011, o dovolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 10. 6. 2015, č. j. 44 Co 307/2014-165, tak, že rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 10. 6. 2015, č. j. 44 Co 307/2014-165, se zrušuje a věc se vrací Krajskému soudu v Brně k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Městský soud v Brně mezitímním rozsudkem ze dne 17. 2. 2014, č. j. 31 C 164/2011-125, rozhodl, že nárok žalobce na náhradu škody proti žalovanému je dán ze 40 %. Vyšel ze zjištění, že žalobce utrpěl úraz na stavbě pádem z výšky cca 6 m, když při přepravě materiálu na plošinovém výtahu se přetrhlo tažné lano výtahu. Bylo prokázáno, že žalovaný jako majitel nemovitosti umožnil žalobci (i dalším osobám, které pracovaly na rekonstrukci jeho zámku) užívání plošiny stavebního výtahu, kterou sám zhotovil svépomocí. Tvzení žalovaného, že žalobci zakázal použití plošiny, bylo provedenými důkazy vyvráceno a soud uzavřel, že žalovaný věděl a byl srozuměn s tím, že žalobce používá plošinu. Plošina nespĺňovala požadavky ČSN a nebyl respektován zákaz dopravy osob stavebním plošinovým výtahem; výtah byl běžně používán jak osobně žalovaným k přepravě ze dvora do jednotlivých pater zámku, tak i dalšími pomocníky na stavbě ke své přepravě i k přepravě stavebního materiálu. Již samotné umožnění použít plošinu, která nespĺňuje požadavky ČSN, soud považoval za porušení obecné prevenční povinnosti podle § 415 obč. zák., které je v příčinné souvislosti se vznikem škody na zdraví žalobce. Soud dovodil, že také žalobce porušil prevenční povinnost tím, že bez náležité bedlivosti umístil převážené latě tak nevhodně, že se vzpřícily a přetrhlo se lano. Podíl žalobce na vzniklé škodě stanovil soud v rozsahu 60 %.

K odvolání žalovaného Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 10. 6. 2015, č. j. 44 Co 307/2014-165, změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že žalobu v celém rozsahu zamítl, a rozhodl o náhradě nákladů řízení. Vyšel ze skutkového stavu zjištěného soudem prvního stupně a konstatoval, že žalovaný sice umožnil svým pomocníkům užívat i k osobní přepravě výtahovou plošinu, která nespĺňovala bezpečnostní ani technické požadavky, avšak tyto nedostatky nezpůsobily škodu na zdraví žalobce, neboť z provedeného dokazování vyplynulo, že příčina pádu stavební plošiny nespočívala v technických nedostatcích či zatížení plošiny vahou osoby žalobce a převáženého nákladu, ale nevhodným umístěním převážených latí a jejich vzpřícením o konstrukci výtahové

šachty. Dřevěné latě do výtahu umístil žalobce a sám zvolil tento způsob přepravy. Poškození zdraví žalobce je proto výlučně v příčinné souvislosti s jeho vlastním neopatrným jednáním při přepravě nákladu, kdy při běžné opatrnosti, kterou bylo možno u něj očekávat, by k úrazovému ději dojít nemohlo.

Rozsudek odvolacího soudu napadl žalobce dovoláním z důvodu nesprávného právního posouzení s tím, že odvolací soud se odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu. Namítá, že úvaha odvolacího soudu o výlučném zavinění poškozeného je zjevně nepřiměřená okolnostem konkrétního případu. Ve smyslu judikatury Nejvyššího soudu (25 Cdo 1054/2007) při rozhodování o poměrném rozdělení škody mezi škůdce a poškozeného je třeba zvažovat veškeré příčiny, které vedly ke škodě, odvolací soud však nevzal v úvahu pochybení na straně žalovaného, když dospěl k závěru, že nedostatky stavební plošiny nebyly ani jednou z příčin poškození jeho zdraví, s čímž dovolatel nesouhlasí. Uvádí, že žalovaný dal na své stavbě k dispozici pracovníkům výtahovou plošinu, která nesplňovala bezpečnostní normy, její ovládání bylo přístupné pouze zevnitř, a ačkoliv není povoleno přepravovat kromě nákladu i osoby, nebylo zde žádné upozornění o zákazu jízdy osob a dokonce sám žalovaný poučoval žalobce o užívání výtahové plošiny. Dovolatel v této souvislosti poukazuje na řadu rozhodnutí odvolacího soudu a navrhl, aby rozsudek Krajského soudu v Brně byl změněn tak, že rozhodnutí Městského soudu v Brně ze dne 17. 2. 2014, č. j. 31 C 164/2011-125, se potvrzuje, popřípadě aby byl zrušen a věc vrácena k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou - účastníkem řízení (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), zastoupeným advokátem ve smyslu § 241 o. s. ř., shledal, že dovolání žalobce je přípustné pro řešení otázky právně relevantních okolností jakožto příčin ve vztahu ke škodnému následku, jehož odškodnění je předmětem řízení.

Vzhledem k ustanovení § 3079 odst. 1 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, účinného od 1. 1. 2014, posuzuje se věc podle dosavadních předpisů, tedy podle zákona č. [40/1964](#) Sb., občanský zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále též jen „obč. zák.“), neboť k porušení právní povinnosti došlo před 1. 1. 2014.

Podle § 441 obč. zák. byla-li škoda způsobena také zaviněním poškozeného, nese škodu poměrně; byla-li způsobena výlučně jeho zaviněním, nese ji sám.

V rozsahu, v jakém sám poškozený přispěl ke škodlivému následku, je vyloučena odpovědnost škůdce. Spočívají-li příčiny vzniku škody na obou stranách, je třeba určit vzájemný vztah mezi jednáním či opomenutím poškozeného a porušením povinností škůdce, za něž nese odpovědnost, a stanovit podíl odpovědnosti každého z nich. Otázka existence příčinné souvislosti je otázkou skutkovou, právní posouzení příčinné souvislosti spočívá ve stanovení, mezi jakými skutkovými okolnostmi má být její existence zjišťována. Zvažovat je třeba veškeré příčiny, které se na vzniku škody podílely, přičemž příčinou vzniku škody může být jen ta okolnost, bez níž by ke škodnému následku nedošlo, i když nemusí jít o příčinu jedinou, nýbrž o jednu z příčin, avšak podstatnou, která se spolupodílí na nepříznivém následku, o jehož odškodnění jde (např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 7. 2004, sp. zn. 25 Cdo 2360/2003).

V dané věci odvolací soud shledal výlučnou příčinu vzniku škody v neopatrném jednání žalobce, který do výtahu nevhodně umístil převážené latě, které se vzpříčily o konstrukci výtahové šachty, což vedlo k přetržení tažného lana a k pádu stavební plošiny. S odvolacím soudem je třeba souhlasit v tom, že technické nedostatky plošiny samy o sobě nezpůsobily její pád a že ani zatížení vahou žalobce a převáženého nákladu pád nevyvolalo, avšak nelze přehlédnout, že k poškození zdraví žalobce pádem plošiny by nemohlo dojít bez té okolnosti, že spolu s nákladem se výtahem přepravoval i žalobce. Samotným pádem plošiny při přepravě materiálu - nebýt toho, že se na plošině nacházel také žalobce

- by k poškození jeho zdraví nedošlo. Jestliže výtah byl konstruován tak, že výtahovou plošinu nebylo možno ovládat zvnějšku, takže při přepravě nákladu musela být na plošině přítomna obsluha výtahu, je zřejmé, že i způsob konstrukce a použití stavební plošiny k účelu přepravy stavebního materiálu je tou okolností, bez níž by k úrazu žalobce a poškození jeho zdraví nemohlo dojít. Není to tedy výlučně jen jednání žalobce, jež vedlo k jeho úrazu, ale právě proto, že přeprava materiálu bez přítomnosti obsluhy na plošině nebyla možná, se na vzniku škody podílelo i strojní zařízení, jež neodpovídalo bezpečnostním předpisům a k němuž měli přístup a možnost použití pracovníci na stavbě žalovaného.

Protože odvolací soud při právním posouzení věci z hlediska příčin vzniku škody opomenul jednu z rozhodných skutkových okolností, která vyšla za řízení najevo, je dovolací důvod podle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. naplněn.

Z uvedených důvodů není správný právní názor odvolacího soudu na rozsah, v jakém si žalobce způsobil škodu na zdraví sám. Nejvyšší soud proto rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 243e odst. 1 a 2 o. s. ř.).

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Dražba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Insolvenční řízení a náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Společenství vlastníků jednotek](#)
- [Společný nájem bytu manžely \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zemědělská půda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Smlouva o zápůjčce, insolvence](#)
- [Promlčení a ochrana spotřebitele](#)
- [Pozůstalost](#)
- [Pozůstalost](#)
- [Nezbytná cesta](#)